

KAPITEL V

HERRENS SENERE TJENESTE

Efterfølgende de otte lignelser i Matthæus 13 har vi beretningerne om Johannes Døberens død; bespisningen af de 5000; Jesu vandring på vandet; Herrens lære om, hvad der gør mennesket urent; beretningen om den kananæiske kvinde og beretningen om bespisningen af de 4000 (Matth. 14 og 15).

Vi må allerede her sige til læseren, at det er ganske umuligt at tage alle ting med i vores gennemgang. Jo mere vi studerer Skriften, desto mere er det klart, hvilke ufattelige dybder og emner Den indeholder. Der er hele tiden vidunderlige og kostbare ting, der *burde* medtages og undersøges nøjere, men som vi må gemme til en forhåbentlig senere lejlighed. Dette være sagt for at læseren må bære over med de altfor ofte mangelfulde kommentarer eller endog udeladelser af vigtige afsnit. Vi søger stadig at nå målet: en slags sammenhængende beskrivelse af Guds Frelsesplan, idet vi navnlig søger rimeligt detaljeret at lægge hovedvægten på de - ofte lidt utilgængelige - steder, der er af særlig betydning for en forståelse af Guds forskellige Administrationer og Hans forskellige Kaldelser.

Fra de to ovennævnte kapitler bør vi dog kort sætte læseren i stand til at se den fulde styrke bagved Herrens ord, da Han vandrede på vandet. Den danske oversættelse giver nærmest indtryk af, at Kristus stiller disciplenes frygt - der var såre stor - ved blot at sige : "det er Mig". Men Herren siger noget helt andet:

"Værer frimodige; JEG ER; frygter ikke!" (Matth. 14:27).

"JEG ER" (*egō eimi*) er en af titlerne på Den Eneste sande og Levende Gud, jævnfør 2. Mos. 3:14, hvor Moses netop har spurgt om navnet på Israels fædres Gud og

"Gud svarede Moses: JEG ER DEN JEG ER!

Og Han sagde: Således skal du sige til israelitterne: JEG ER har sendt mig til eder".

(og noten i vores danske Bibel fortæller os, at dette er tydningen af navnet Jehovah eller Yaweh).

Det var *dette* svar, der stillede disciplene store frygt og foranledigede Peters tro-stærke handling. Både disciplene og resten af Israels folk kendte navnet på Israels Gud, og dette Navn anvendte Herren Jesus Kristus om Sig Selv adskillige gange. Der er mange i vore dage, der er blinde for, at det var Gud Selv, Der talte "i Søn", dengang Herren vandrede på jorden. Jøderne på Herrens tid var i det mindste klar over, at Jesus Kristus gjorde krav på at være Gud, jvf. f.eks. Johs 8:58 (og læs konteksten) :

"Sandelig, sandelig siger

Jeg eder, førend Abraham blev til, JEG ER. Så toge de stene for at kaste på Ham".

(idet jøderne - korrekt - forstod Herrens ord som Hans påstand om at være Gud Selv; men i deres blindhed forstod de *ikke*, at det var sandt, hvorfor de ønskede at stene Ham for blasfemi!).

Herrens anvendelse af denne Guddommelige titel stiller os i samme situation som jøderne; enten må vi med Thomas bekende "Min Herre og Min Gud", eller vi må tage sten for at kaste på Ham.

Følgende er nogle af de andre steder, hvor Herren Jesus Kristus bevidst benytter Sig af denne storslåede titel. Hver udtalelse er gjort eftertrykkelig, idet ordet "Jeg" på græsk er særligt udtrykt (*egō eimi*). Normalt indeholdes det i verbet:

JEG ER Livets Brød (Johs. 6:35).

JEG ER Verdens Lys (8:12, 9:5).

JEG ER Døren (10:7).

JEG ER Den Gode Hyrde (10:11).

JEG ER Opstandelsen og Livet (11:25).

JEG ER Vejen og Sandheden og Livet (14:6).

JEG ER Det Sande Vintræ (15:1).

JEG ER Den Første og Den Sidste og Den Levende (Åb. 1:18; ligeledes Åb. 1:8 og 22:13 og sammenlign hermed

Esajas 44:6 og 48:12 :

"Så siger Herren, Israels Konge, dets Genløser, Hærskarers Herre:
Jeg er Den Første og Den Sidste, uden Mig er der ingen Gud".

"Hør Mig, Jacob! Og du, Israel!, Min kaldte! Jeg er, Jeg er Den Første, Jeg er også Den Sidste".

Vi bemærker ligeledes Johs. 18:5,6. Herren spørger dem, som kommer for at gribe Ham: "Hvem lede I efter?". Deres svar er "Jesus af Nazareth", hvortil Herren siger: "JEG ER (egō eimi)!". Effekten på tilhørerne var øjeblikkelig og dramatisk, som teksten netop selv omhyggeligt fremhæver:

"Som Han da sagde til dem: "JEG ER!", vege de tilbage og faldt til jorden".

Denne reaktion er kun forståelig i lyset af ovenstående og det er overordentlig beklageligt, at den danske Bibel-læser konsekvent berøves muligheden for at erkende denne yderligere vidunderlige åbenbaring af både Herrens Guddommelighed og Skriftens detail-rigdom.

Lad os endelig også se Mark.14:61-62, hvor ypperstepræsten spørger Herren vedrørende Hans krav på at være Messias: "Er Du Kristus, Den Højlovedes Søn?". Og Jesus sagde:

"JEG ER (egō eimi); og I skulle se

MenneskeSønnen sidde ved Kraftens højre hånd og komme med Himmelens skyer".

Ypperstepræstens reaktion gør det ganske klart, at han erkendte at Kristus gjorde krav på personlig Guddommelighed:

"Men ypperstepræsten sønderrev sine klæder og sagde: "Hvad have vi længere vidner nødig? I have hørt Gudsbespottelsen. Hvad tykkes eder?" Men de fældede alle den dom over Ham, at Han var skyldig til døden" (vers 63,64).

Den anden hændelse vi vil omtale fra Matthæus 14 og 15, er beretningen om den kananæiske kvinde. Beretningen er kun forståelig - tør vi sige - under forudsætning af at vi retteligen deler Sandhedens Ord og erkender Guds forskellige Administrationer. Det er vist ikke for meget sagt, at mange gode kristne har undret sig over Herrens "ukærlige!" første reaktion på kvindens bøn. Men lad os se beretningen i det rette lys og vi får et helt andet tilfredsstillende billede af, hvad den udtrykker (Matth.15:22-28):

A¹/ "Og se, en kananæisk kvinde kom fra disse egne, råbte og sagde: "Herre, Davids Søn! Forbarm Dig over mig! Min datter plages ilde af en ond ånd".

B¹/ Men Han svarede hende ikke et ord.

A²/ Da trådte Hans disciple til, bade Ham og sagde: "Skil Dig af med hende, thi hun råber efter os".

B²/ Men Han svarede og sagde: "Jeg er ikke udsendt uden til de fortabte får af Israels hus".

A³/ Men hun kom og kastede sig ned for Ham og sagde: "Herre! Hjælp mig".

B³/ Men Han svarede og sagde: "Det er ikke smukt at tage børnenes brød og kaste det for de små hunde".

A⁴/ Men hun sagde: "Jo, Herre! De små hunde æde jo dog også af de smuler, som falde fra deres Herres bord".

B⁴/ Da svarede Jesus og sagde til hende: "O, kvinde, din tro er stor, dig ske som du vil". Og hendes datter blev helbredet fra samme time. "

Kvinden var en kvinde fra Kanaan, *en hedning*, af herkomst en syrofønikerinde (Mark.7:26) og hun henvendte sig til Herren, idet hun tiltalte Ham først som "Davids Søn". Men som *Davids Søn* kom Kristus for at være Konge: "Jødernes Konge" (Matth.2:2, 27:37,42). *Denne* position og suverænitæt var primært af eksklusiv jødisk karakter, ligesom løftet til David vedrørende hans trone, ville blive opfyldt igennem Kristus. I den primære forståelse heraf er der ikke plads til nogen anden nation end Israel. Når Kongedømmet er etableret og Kongen regerer, *da* vil der heraf flyde velsignelse til hele verden.

Som Davids Søn - således som kvinden tiltalte Herren - tilhørte Han Israel og Herren svarede hende derfor ikke et ord, idet Hans svar til disciplene åbenbarer årsagen til Hans tavshed: Herren var - i Sin personlige tjeneste her på jorden - kun udsendt til "de fortabte får af Israels hus".

Men kvindens tro er *stor* (og bemærk, hvor få gange i løbet af Herrens jordiske tjeneste Han finder *stor* tro). Hendes tro gør hende i stand til at gennemskue Herrens svar, hvorfor hun - i erkendelse af at som Davids Søn kan Han ikke hjælpe hende - *udelader* denne titel og henvender sig til Ham udelukkende som "Herre". Herrens svar til hende synes i første omgang ligeså afvisende som Hans tavshed: "Det er ikke smukt at tage børnenes brød og kaste det for de små hunde (kunaria)". Israel var de fortabte får; hvad havde Hyrden med *hunde* at gøre? For hedningerne kaldtes netop hunde af jøderne og foragtedes som sådan (Matth.7:6, 1.Sam. 17:43, 2.Sam.3:8, 9:6, 2.Kong.8:13, Fil.3:2).

Kvindens tro svigter hende ikke og hendes svar lærer os tre vigtige ting:

- 1) Hun erklærer sig *enig* med Herrens ord.
- 2) Hun bruger Herrens *egne* ord som argument for sin bøn.
- 3) Hun tog Herrens ord for *absolut* pålydende værdi; med andre ord hun troede på, at Kristus *mente* NØJAGTIGT, *hvad Han sagde*.

Derfor hager hendes tro sig fast i Herrens ord, som Han havde brugt for hunde, nemlig kunaria: "små hunde eller hvalpe". For selvom ordet "hund" stod for alt, der var urent, nedværdigende og udstødt - inklusive hedninger - og således var et skældsord, så er børn i øst ikke forskellige fra børn i vest: børn elsker at lege og kæle med de små hvalpe, hvorfor sådanne tillodes at være inde i huset, så længe de var små. Således spiste de små hunde af de smuler, der faldt fra deres Herrens bord. Kvindens ord forudsætter netop erkendelse både af Herrens eksklusive tjeneste overfor Israel, samt Israels eksklusive position som "Herrer" (samme ord: kurios, som de to forudgående steder oversættes med "Herre") i forholdet til hedningerne i den *daværende åbenbarede Guds Administration*. Hun søgte kun smulerne, idet hun - i den *daværende* Administration - som hedning ikke sad ved bordet med børnene (den udvalgte nation), men kun var som en lille hund, der var afhængig af eller deltog i velsignelse *igennem* Israel.

Dette tofoldige aspekt i Guds handlen finder vi også andetsteds omtalt i forbindelse med den Guds Administration, der vedrører det jordiske Kongedømme. Det er igennem Israel, at hedningnationerne skal velsignes. Således ser vi samme aspekt fremhævet eftertrykkeligt i Rom.15:8,9:

"Jeg siger nemlig, at

Kristus er bleven tjener FOR OMSKÅRNE for Guds Sandruheds skyld

FOR AT stadfæste forjættelserne til fædrene (dette er en eksklusiv tjeneste overfor
Israel under henvisning til de løfter,
Gud havde givet Israels patriarker)

MEN AT hedningerne skulle prise Gud for Hans barmhertigheds skyld".

Dette sidste følger efter og er det tilsigtede formål med Israels udvalgte position.

En anden illustration af samme sandhed finder vi i Rom.11, hvor billedet er: vilde oliekviste (hedninger) indpoder blandt grenene på det sande olietræ (Israel) og således *meddelagtig* i olietræts rod og fedme. Den kananæiske kvinde erkendte Israel som "børnene i huset", som "Herrer", og tildelte således Israel dets rette plads, ligesom beretningen tydeligt viser os, hvad forholdet var mellem Israel og hedningerne på tidspunktet for Jesu jordiske tjeneste. Da først dette var anerkendt fra hendes side, da kom velsignelsen og svaret på hendes bøn! Beretningen illustrerer også, at vi - i manglende erkendelse af Guds forskellige åbenbarede formål og Administrationer - kan bede "ved siden af" og således måske opleve, at Herren svarer "ikke et ord"; eller rettere, at Herren svarer med tavshed.

I Matthæus 16 møder vi den anden afgørende tidsbetegnelse for Herrens tjeneste og nu begynder en ny fase i Hans gerning:

"FRA DEN TID begyndte Jesus at give Sine disciple til kende, at Han skulle
gå til Jerusalem og lide meget af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og ihjelslås
og oprejses på den tredje dag" (Matth.16:21).

Denne tilkendegivelse overfor disciplene kom efter Peters bekendelse: "Du er Kristus, den Levende Guds Søn" (Matth.16:16), som vi tidligere har omtalt. På denne Klippe, nemlig Messias som den "Levende Guds Søn", vil Herren bygge Sin "menighed" eller "kirke", nemlig Sin ekklesia. Lad os i lyset af, hvad vi tidligere har sagt om dette ord ekklesia: "en forsamling af *ud-kaldte*", være omhyggelig i vor læsning her. Det burde være tydeligt, at den forsamling der her omtales, først og fremmest er en jødisk forsamling:

- 1) Den urokkelige Klippe, Messias, er tydeligvis både "Hjørnesteinen" (Es.28:16) og "den Sten, bygmestrene forkastede, er blevet Hovedhjørnestein" (Ps.118:22); Peters bekendelse fremkom, efter at jøderne (i Matth. 12) havde forkastet Den, Der var større end Templet, mere end Jonas og mere end Salomon, nemlig Israels eneste sande Præst, Profet og Konge.

2)Udkaldelsen af denne forsamling er navnlig fremtidig ("vil Jeg bygge") og hører særlig den tid til, hvor Israel - istedet for "Lo-ammi (I er ikke Mit folk)" - skal "kaldes Den Levende Guds børn" (Hos.1:10). Dette gjaldt således også de troende i Acta-perioden, den såkaldte "Rest", i modsætningen til hele nationen.

3)Dette er i overensstemmelse med, at vi vedrørende denne forsamling stadig befinder os indenfor Kaldelsen, der vedrører Himmels kongedømme, jævnfør at Herren i *samme forbindelse* overgiver Peter Himmels kongedømmes nøgler. I lyset af lignelserne vedrørende dette Kongedømme forstår vi også, hvorfor Herrens ord særlig må forstås som fremtidige, idet vi først i den fjerde såning - der er fremtidig - vil se hele denne forsamling udkaldt. Vi kan trøstigt forlade os på, at *disciplene* forstod Herrens ord som vedrørende og forbunden med det Himmelske kongedømme, for Herren havde ikke prædikeret andet op til dette tidspunkt - og hvordan skulle disciplene ellers opfatte Hans ord?.

Fra den tid begyndte Herren at tilkendegive, at Han skulle lide, dø og opstå på den tredje dag. Vi har tidligere været inde på konsekvensen af dette utvetydige udsagn i Skriften: Himmels kongedømme prædikedes indtil da udelukkende på grundlag af Kongens tilstedeværelse, ligesom dette evangelium om Kongedømmet, som forkyndt af Herren, de Tolv og de Halvfjerdsindstyve ikke svarer til, hvad der er evangelium for idag, idet Jesu korsfæstelse, død og opstandelse ikke var en del af evangeliet dengang. Disciplenes reaktion viser tydeligt, at de var ganske uforberedte på og uvidende om dette aspekt af Herrens tjeneste. Peter går endog i rette med Herren Jesus Kristus:

"Og Peter tog Ham til side, begyndte at sætte Ham i rette og sagde: "Gud bevare Dig, Herre, dette skal ingeniunde ske Dig!" (16:22).

Satan søgte herigennem at frustrere Guds daværende åbenbarede formål: nemlig at Kristus skulle lide, dø og opstå. Peter var blot midlet, hvorigennem Satan "irretesatte!" Den Levende Guds Søn, hvorfor Herrens skarpe afvisning indeholder en tydelig adresse:

"Vig bag Mig, Satan, du er Mig en forargelse. THI du sanser ikke, hvad Guds er, men hvad menneskers er".

Deri forarger (*skandalon*=forargelse) både Satan og mennesker Gud: at vi ikke erkender eller tænker på de ting, der er *Guds*, hvilket først og fremmest er Hans åbenbarede formål igennem Jesus Kristus. Men der en yderligere lære bagved Peters manglende forståelse af Herrens ord om Sin lidelse, død og opstandelse.

De elleve apostle (idet Judas havde hængt sig) hørte først om opstandelsen fra kvinderne, der var tidlig ved graven; men kvindernes ord "kom dem for som løs tale og de troede dem ikke" (Luk.24:9-11) Dette til trods for, at Herren klart og tydeligt gentagne gange havde erklæret, at Han skulle dø og opstå igen på tredjedagen; Herrens tale havde endda været så klar, at farisæerne huskede det og traf foranstaltninger til at imødegå denne "eventualitet!" (Matth.27:62-66). Hvorledes kunne det da være, at Herrens *egne* tilsyneladende ikke var i stand til at fatte noget som endog Kristi fjender havde opfattet?

"Men Han tog de tolv til Sig og sagde til dem: "Se vi drage op til Jerusalem og alle de ting, som ere skrevne ved profeterne, skulle fuldbyrdes på MenneskeSønnen. Thi Han skal overgives til hedninger og spottes, forhånes og bespyttes, og de skulle hudstryge og ihjelslå Ham; og på den tredje dag skal Han opstå".

Og de fattede intet heraf, og dette ord var skjult for dem og de forstode ikke det, som blev sagt"(Luk.18:31-34).

Disciplene fattede ikke, fordi deres forståelse ikke var blevet oplyst til at erkende *den* sandhed, men den *holdtes skjult* for dem. Lad os notere tre andre tilfælde:

Mark.6:52: efter miraklet ved bespisningen af de 5000 oplevede disciplene Herrens vandring på vandet, hvorpå de blev forfærdede. Men Herren sagde til dem:

"Værer frimodige; JEG ER; frygter ikke! Og Han steg op i skibet til dem, og vinden lagde sig og de *forfærdedes* overmåde ved sig selv. THI de havde ikke fået forstand af det, som var sket med brødene; MEN deres hjerte var forhærdet".

Mark.8:17-21: efter bespisningen af de 4000 advarer Herren mod farisæernes og Herodes' surdej, hvorpå disciplene igen demonstrerer deres manglende forståelse. Da Herren mærkede dette, siger Han:

"Hvorfor tænke I på, at I ikke have brød? Skønne I ikke *endnu* og forstå I ikke? Er eders hjerte forhærdet? Have I øjne og se ikke? Og have I øren og høre ikke? Og komme I ikke ihu?...."

Herefter erindrer Herren dem om de to bespisningsmirakler og siger så til dem: "Hvorledes forstå I da ikke?" (efterfulgt af en direkte erklæring - som vi ser i Matthæus - om, at Hans advarsel vedrørte farisæernes *lære* og ikke havde noget at gøre med den aktuelle viktualiebeholdning).

Disse to beretninger lærer os, at disciplene på det daværende tidspunkt *burde* have forstået, at de stod overfor Gud Selv, Der på overnaturlig vis sørgede for bespisning af de mange, ligesom Han havde sørget for at bispise Israel i ørkenen.

Men deres hjerte var forhærdet, d.v.s. hårdt, tungt og sløvt og således ude af stand til at modtage, hvad der var Guds, *medmindre* Herren Selv i Sin nåde brød denne forhærdelse, der hører den faldne menneske-natur til. Hjertets forhærdelse kan kun brydes ved at vi søger til Jesus Kristus, hvad enten vi søger Ham i bøn eller i Skriften, der kan gøre os "viis til frelse" i troen på Ham. Det afgørende er ikke, at vores hjerter *er* forhærdede - for det er de - men om vi yderligere forhærder vores hjerter, når vi møder Kristus. Selvom vi adskillige gange hører, at disciplenes hjerter *var* forhærdede, så hører vi intetsteds, at de *forhærdede* deres hjerter. Derfor oplystes disciplene til stadighed om mere og mere af det, der var Guds; og selvom Herren ofte irettesætter dem både for manglende tro og forstand (en irettesættelse, der er nødvendig overfor os alle), leder Han dem alligevel til stadig at forstå mere. Således kommer Peters bekendelse vedrørende Kristus, Den Levende Guds Søn, ikke fra ham selv og hans egen forståelse, "thi kød og blod har ikke åbenbart dig det, men Min Fader, Som er i Himlene". Og således - trods det at de selv *burde* have erkendt Gud iblandt dem, og trods det at deres hjerter var forhærdede - bliver *den* sandhed, at Jesus af Nazareth var Kristus, åbenbart for dem på dette sted og denne tid af Herrens jordiske tjeneste. Kun Gud Selv kan gøre os det *åbenbart*, at Jesus er Den Kristus; ellers forstår vore forhærdede hjerter det ikke.

Jesus blev åbenbart overfor disciplene som Kristus, Den Levende Guds Søn; men det holdtes skjult fra deres forståelse, at Han skulle lide, dø og opstå igen: d.v.s. selv om de hørte ordene, Han sagde, så *forstod* de dem ikke, de fattede det ikke, således som Skriften omhyggeligt beretter. Dette bringer os til det tredje sted, som vi bør notere og sammenholde med Luk.18:31-34:

Johs.20:9. Peter og Johannes styrter til graven, tilskyndet af Maria Magdalenes meddelelse, og de ser de tomme linklæder, hvorefter der står:

"Thi de forstode endnu ikke Skriften, at Han skulle opstå fra de døde"

(Johs.20:1-9 må vi nødvendigvis se lidt nærmere på om et øjeblik, selvom det tager os lidt udenfor vores hovedemne).

Men da Herren Selv stod midt iblandt dem og "viste dem Sine hænder og fødder" og tog og spiste et stykke fisk "for deres øjne", da realiserede de med glæde, at Han var opstanden; men selv på dette tidspunkt fortælles vi

"at de af glæde herover *endnu* ikke kunne tro og undrede sig" (Luk.24:36-43).

Men Herren sagde til dem:

"Dette er Mine ord, som Jeg talte til eder, medens Jeg endnu var hos eder, at de ting bør alle sammen opfyldes, som ere skrevne om Mig i Mose Lov og Profeterne og Psalmerne.
DA OPLØD HAN DERES FORSTAND TIL AT FORSTÅ SKRIFTERNE og Han sagde til dem:

"SÅLEDES er der skrevet, at Kristus skulle lide og opstå fra de døde på den tredje dag" (Luk.24:44-46).

Da først Herren havde *oplødt* deres forstand til at *forstå* Skriften, så blev *den* sandhed åbenbar for dem, som de ikke hidtil havde kunne fatte.

Peter prædikede denne sandhed med stor tydelighed efter at han havde fået erkendelse deraf:

"Men Gud har således fuldbyrdet, hvad Han forud forkyndte ved alle profeternes mund, at Hans Salvede skulle lide" (Acta 3:18).

".....Kristi Ånd, som var i dem (profeterne).....forud vidnede om Kristi lidelser og den derpå følgende Herlighed....." (1.Pet.1:11).

Denne oplukken af disciplenes forstand er så meget mere bemærkelsesværdig, når vi betænker, hvor mange ting de allerede havde troet og foretaget sig i konsekvens af deres tro:

De havde troet Skriftens vidnesbyrd vedrørende Herrens komme som Messias, Israel Konge og de havde været rede til at modtage Johannes' dåb og havde troet Herren og havde fulgt Ham;

De var blevet udvalgt af Herren Selv som Hans særlige udsendte, og på Hans bud havde de prædikeret alt, hvad Han havde sagt til dem og de havde helbredt og oprejst døde i overensstemmelse med Hans ord.

Ikke desto mindre, skønt de havde troet og gjort alle disse ting, var det dog nødvendigt, at Herren oplod deres forstand for at de kunne tro og forstå det, som profeterne havde skrevet og som Jesus Selv talte vedrørende Sin død og opstandelse.

Ligesom de to, som Herren fulgtes med på Emmaus-vejen, havde også disciplene troet på Skrifterne, men de var ikke desto mindre også

"u-forstandige og sen-hjertede til at tro på ALT det, som profeterne have talt" (Luk.24:25).

De to på Emmaus-vejen bekræftede, at de havde håbet på og regnet med, at Jesus "var Den, Som skulle forløse Israel" (vers 21) og denne forløsning, som vi har set, vidste de indebar Israels genoprettelse og tilgivelse. Herren sagde ikke til dem, at de havde taget fejl heri, men at de ikke havde troet ALT; de havde ikke set, at først måtte Kristus gå ind til Sin lidelse og død, før Han kunne gå ind til Sin Herlighed:

"Burde ikke Kristus lide dette og indgå til Sin Herlighed" (vers 26).

Vi kan finde en særlig kostbar lære i denne hændelse vedrørende de troendes dengang manglende erkendelse af *alt* det, som var åbenbart i *deres* Skrifter vedrørende Kristus, for det samme princip tilsiges at være i funktion overfor os, som tror idag; men *den* sandhed, som *vi* således kan tro og indgå i vedrører Herrens efterfølgende Herlighed. Paulus - idet han henvender sig til de "troende" eller "trofaste i Kristus Jesus" (Ef.1:1) - nedfælder i Efeser-brevet bøn på deres vegne, om at de må erkende Kristus ved at de bliver givet visdoms og åbenbarelses ånd og deres hjertes øjne bliver gjort oplyste til at kende det håb, som åbenbares i denne epistel:

"Jeg ihukommer eder i mine bønner om, at Vor Herres Jesu Kristi Gud, Herlighedens Fader (1) må give eder visdoms og åbenbarelses ånd i erkendelse af Ham, (2) gøre eders hjertes øjne oplyste til at kende, hvilket det håb er, som Han kaldte eder til".

Det er på samme måde med dette håb, som det var med disciplenes forståelse af Kristi lidelse. Når først vor forstand er opladt til at forstå og tro *alt det*, som Skriften tilsiger os, *da* fremtræder vores håb ligeså tydeligt og umiskendeligt klart, som det må have været for disciplene at se og forstå Kristi lidelse i Skrifterne: efterfølgende synes det uforståeligt, at det ikke er blevet set og forstået før. Der er således sandheder i Skriften, som kræver, at vi bliver givet erkendelse og gjort oplyste. Denne oplysning af vores hjertes øjne og vor erkendelse er dels afhængig af Guds svar på vor bøn herom; men dels synes den også at være afhængig af vores villighed til at tro ALT (og ikke blot noget af), hvad Gud har meddelt os. Med andre ord, så lader det til, at vores "uforstandighed" og "senhjertethed" til at tro *alt det*, som Gud oplyser os om i Sin Skrift, kan midlertidigt (jvf. "endnu ikke") forhindre os i at indtræde i den fulde erkendelse af mange af de vidunderlige og dybe sandheder, som Gud har åbenbart i Sit Ord.

Inden vi fortsætter, må vi - som nævnt - se lidt nærmere på Johs.20:1-9; da Herren opstod var det lovede Jonas-tegn, er det vigtigt, at vi *passim* søger at se dette tegn på sin rette baggrund. For enhver rettroende jøde var visheden om opstandelse en kostbar del af hans tro (idet sadukkæerne netop fremhæves som en særlig undtagelse). Det Gamle Testamente lader heller ikke læseren i tvivl herom, ligesom Herren bekræftede opstandelsen i Sin samtale med sadukkæerne; ja, uden at se Guds løfter om opstandelse i GT er det tvivlsomt, om vi overhovedet kan forstå Skriften, jvf. *Matth.22:23-33*, *Mark.12:18-27*, *Luk.20:23-33*. Sadukkæerne, der sagde, at "der ingen opstandelse er", blev fortalt af Herren:

"I fare vild, idet I

ikke kender Skrifterne, ej heller Guds Kraft"

hvorefter Herren demonstrerer fra Skriften, at "Guds børn" nødvendigvis er "opstandelsens børn" (*Luk.20:36*), idet Han siger og argumenterer som følger:

"Men hvad de dødes opstandelse angår, HAVE I DA IKKE LÆST, hvad der er talt til eder af Gud, når Han siger: "Jeg Er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jacobs Gud".

Han er ikke dødes, men levendes Gud....

.....thi for Ham lever (zao: lever igen i opstandelse; jvf. p.20 og henvisninger der) de alle". (*Matth.22:31-33*; jvf. *Luk.20:37-38*).

Herrens argument er meget enkelt: som tilhørerne udmærket vidste, så var Abrahams, Isaks og Jacobs Gud netop betegnet således, fordi det var overfor Abraham, Isak og Jacob at forjættelserne eller Guds løfter vedrørende Israel var blevet givet. DA langt de fleste at disse forjættelser ikke var blevet opfyldt endnu, og DA Abraham og Isak og Jacob forlængst var døde, så *måtte* patriarkerne logisk og nødvendigvis opstå og

blive levende igen, for at forjættelserne til dem skulle blive realiseret. Derfor er Han "levendes Gud", for kun levende kunne indtræde i Guds løfter vedrørende landet, Jerusalem og Israels velsignelser. Hvad glæde havde patriarkerne af Guds løfter, hvis de forblev døde? Vi ser straks, at Herrens argument selvfølgelig er baseret på to afgørende præmisser:

- 1) Gud er Den, Han er, d.v.s. Hans løfter står ubrydeligt fast og det vil sandelig alt sammen ske;
- 2) Gud mener *nøjagtigt*, hvad Han siger, d.v.s. fratager vi Guds forjættelser til Abraham, Isak og Jacob deres direkte og umiddelbare *konkrete* mening og "fortolker!" forjættelserne "åndeligt", så falder Herrens argument til jorden.

Når nu opstandelsen var et velkendt element i jødernes tro, kan det måske undre, at vi læser følgende:

"Og da de gik ned fra bjerget (nemlig efter at Forklarelsen havde fundet sted), bød Han dem, at de ikke måtte fortælle nogen, hvad de havde set, førend MenneskeSønnen var opstanden fra de døde. Og de fastholdt dette ord hos sig selv og spurgte hverandre, hvad det er at opstå fra de døde" (Mark.9:9-10).

Martha, Lazarus' søster, var ikke i tvivl om, at hendes broder skulle "opstå i opstandelsen på den yderste dag" (Johs.11:23). Nøgleordet til at forstå disciplenes undren vedrørende opstandelsen (idet disciplene næppe kan forventes at have stået tilbage for Martha i forståelse af disse ting) er at finde i, at Herren havde sagt: "opstanden FRA (ek: "udfra") de døde". Ek nekron: "udfra de døde"; Kristus skulle opstå forud for og udfra de døde, hvis opstandelse var på den yderste dag, idet Kristus var "Første-frugten". I og med, at Herren tilføjede ek til det almindelige og velkendte udtryk anastasis nekron ("opstandelse af døde") foranledigede Han disciplenes undren. Denne undren - hvad det er at opstå "fra de døde" - forblev endog efter at de havde set den tomme grav:

"Thi de forstode endnu ikke SKRIFTEN, at Han skulle opstå fra (ek) de døde".

Først efter at Herren havde opladt deres forstand til at forstå *Skrifterne*, var de istand til at genfinde i og forstå fra Skriften, hvad Herren havde udsagt med rene ord; f.eks.:

"Men Gud oprejste Ham, idet Han gjorde ende på dødens veer, eftersom det ikke var muligt, at Han kunne fastholdes af den.

THI David siger med henblik på Ham".....Derfor glædede Mit hjerte sig og Min tunge jublede, ja, også Mit kød skal bo i håb; THI Du skal ikke lade Min sjæl tilbage i dødsriget, ikke heller tilstede Din Hellige....."

David.....han er både død og begravet og hans grav er hos os indtil denne dag. Da han nu var en profet og vidste, at Gud med ed havde tilsvoret ham, at af hans lænd skulle Een sidde på hans trone, talte han ,FORUDSEENDE, om Kristi opstandelse, at hverken blev Han ladt tilbage i dødsriget, ej heller så Hans kød forrådnelse.

Denne Jesus oprejste Gud, hvorom vi alle er vidner". (Acta 2:24-32).

Jævnfør Acta 3:13-15 og henvisningen til Abrahams, Isaks og Jacobs Gus, samt "Livets Fyrste sloge I ihjel, Hvem Gud oprejste fra (ek) de døde" .

Ligeledes finder vi heri forklaringen på, at præsterne og Hovedsmanden for Helligdommen og sadukkæerne "harmedes over, at de lærte folket og i Jesus forkyndte opstandelsen fra (ek) de døde" (Acta 4:1-2). Opstandelsen fra de døde var ikke en del af herskende teologi på bjerget dengang (og altfor ofte ej heller idag).

Disciplene var således sene til at tro på, at Herren var opstanden; selv efter at de vidste graven var tom. Betagende er det, at bemærke Helligåndens sprogbrug, når vi ser på begivenhederne som berettet hos Johs.20:1-9 1).

1) Disse begivenheder er kronologisk de første berettet fra opstandelsesmorgen; vi skal ikke gå ind i begivenhedernes nøjagtige rækkefølge, som de fremtræder i de fire evangelier, men blot henlede læserens opmærksomhed på, at nøglen til at sammensætte opstandelses-morgenens hændelser i korrekt rækkefølge er den præcise og forskelligartede *tidsangivelse*, som hvert af evangelierne indeholder, samt en nøjagtig læsning af teksten.

Gud give, at læseren imidlertid altid måtte holde sig for øje - hvad tekstforståelse angår -, at HelligÅnden har foranlediget skrevet fire evangelier med hvert sit specielle formål og særlige aspekt af Herrens jordiske tjeneste; det er *formålet* bagved hvert enkelt evangelium, der så tydeligt har betinget, hvad der er medtaget og hvad der er udeladt. Iøvrigt ved vi, at meget *har* Gud udeladt (Johs.21:25). Der er det, vi *skal* vide; meget vi gerne *ville* vide, er imidlertid blevet udeladt.

Maria Magdalene kommer til graven "årle.....medens det endnu er mørkt" (tidsangivelse) og ser stenen borttaget, hvorefter hun løber hen og meddeler sig til Peter og Johannes, der begge løber af sted. Johannes løber hurtigst (er han yngre end Peter?) og kigger ind og ser linklæderne, men går ikke ind. Ej således Peter: han buser lige ind og

"så linklæderne ligge der, og tørklædet som Han havde haft på Sit hoved, ikke liggende ved linklæderne, men sammenrullet på et sted for sig".

Hvad er der ikke skrevet at teologisk vrøvl herom; bl.a. at Herren var et "ordensmenneske", hvorfor Han tager linklæderne af og folder tørklædet pænt sammen! (1948 oversættelsen benytter endda ordet "sammenfoldet").

Nej. Hovedklædet var ikke "sammenfoldet", men lå sammenrullet (*entulisso*: forekommer kun ellers i NT hos Matth.27:59 og Luk.23:53 vedrørende linklæde) ligesom en turban, thi således iklædtes de døde. Hele pointen er, at ligklæderne lå *tomme og uberørte* - MEN UDEN ET LEGEME INDENI: Kristus var opstanden i Sit ny Herlighedslegeme og var passeret *gennem* (jvf. Johs.21:19,26) ligklæderne *uden* at afdække dem. Derfor bruger Skriften tid på omhyggeligt at berette denne detalje; *derfor* lå hovedklædet *stadig* sammenrullet, fordi det havde været omkring Hans hoved; *derfor* lå det stadig for sig selv, nemlig adskilt fra linklæderne Herrens legeme havde været svøbt i.

Og DERFOR, da nu også Johannes gik ind i graven, *SÅ han og troede* (vers 8). Hvad andet kunne få Johannes til at tro, at Herren var opstanden, end det faktum, at ligklæderne *netop var urørte* og tydeligvis "manglede" et legeme - der ikke var der.

HelligÅndens sprogbrug er nøjagtig; ovenstående har vi fremhævet de steder, hvor teksten beretter, at de forskellige personer "ser" eller "så" et eller andet. På græsk er der brugt hele tre forskellige ord indenfor disse otte vers.

Først "ser" Maria Magdalene og Johannes i betydningen "iagtager objektivt med øjnene" (*blepō*).

Dernæst Peter: han "så" linklæderne (*theōreō*) i betydningen "skuede som tilskuer med opmærksomhed; at se intenst og overveje, hvad man ser; at studere".

Men endelig Johannes: han "så" (*eidon*) og troede: "at se og opfatte betydningen af det sete". Ordet henviser til sindet og tanken hos den, der ser. Med andre ord: Johannes så og forstod, *hvad han så*; DERFOR troede han og han var således den første, der realiserede, at Herren var opstanden og i live.

Selvom Johannes - som følge af at han så linklæderne og realiserede betydningen heraf - således forstod, at Herren var opstanden, så forstod han endnu ikke SKRIFTEN, at Herren skulle opstå, jævnfør vers 9, hvor "de forstode endnu ikke Skriften" nødvendigvis inkluderer Johannes. Han vidste, at Herren var opstanden, men han forstod endnu ikke *hvorfor*: d.v.s. den Skriftsmæssige eller Guddommelige begrundelse for at Kristus *skulle* opstå fra de døde, idet dette *netop* var forbunden med, at Kristus først *burde* lide, førend Han indgik i Sin Herlighed.

Kristus led, døde og opstod i overensstemmelse med Skriften, hvorfor Denne er det eneste, der kan sætte os i stand til at forstå betydningen heraf. Kun i Skriften kan vi finde svaret på spørgsmålene "hvorledes er der skrevet, at Kristus skulle lide og opstå fra de døde på den tredje dag?" (jvf. Luk.24:44-46) og *hvorfor* "BURDE Kristus lide dette?" (jvf. Luk.24:26).

I 1. Korinthierbrev 15 taler Paulus om det evangelium, han havde forkyndt overfor korinthierne:

"at Kristus døde for vore synder, EFTER SKRIFTERNE;
og at Han blev begravet;
og at Han er bleven oprejst den tredje dag, EFTER SKRIFTERNE.....
.....således prædike vi, og således troede I" (vers 3-11).

Er det således vi prædiker idag? Er det således vi tror idag? Det nytter os ikke det fjerneste, at prædike Guds evangelium vedrørende Hans Søns Jesu Kristi død og opstandelse, medmindre det er efter Skrifterne. For "troen kommer at det, som høres, men det, som høres, kommer igennem Kristi ord". Kommer det ikke gennem Kristi ord, så høres det ikke og så troes det heller ikke. Modsat er det ikke givet, at selvom vi prædiker Kristi ord, og selvom det derfor høres, at det *så bliver troet*, for ørene kan være tunge og hjertet hårdt og genstridigt. Men det er Guds problem - så at sige- og ikke vores. Menneskers ord omvender ikke; det kan kun Guds ord, hvorfor vores opgave er samvittighedsfuldt at prædike Jesu Kristi død og opstandelse *efter Skrifterne* og ikke efter egen mening, herskende mening, kirkens mening, videnskabens mening, den nyeste teologiske "forsknings" mening, pavens mening etc., etc.

Der er kun mulighed for at troen kan komme, om det er Kristi ord, der høres; og dem finder vi kun eet sted, nemlig i Det Skrevne Ord, der fra første til sidste side er Kristi Ord. Lad os *således* prædike og *således* tro.
